

**Новоушицький коледж
Подільського державного аграрно-технічного університету**

Циклова комісія агроекономічних і лісотехнічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник директора
з навчальної роботи

_____ В.С.Шимко
“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна: «Плодоовочівництво.»

Спеціальність: 201 «Агрономія.»

Напрямок підготовки: 6.090101 «Агрономія.»

Відділення: агроінженерне

2019 рік

Робоча програма: «Плодоовочівництво.»
для студентів четвертого курсу
за напрямом підготовки: 6.090101 «Агрономія.»

спеціальністю: 201 «Агрономія.»

Розробник: Гавловський Олександр Казимірович

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії агроекономічних і лісотехнічних дисциплін

Протокол від “30” серпня 2019 року № 1

Голова циклової комісії Олександрівський А.І. _____

“30” серпня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 1	Галузь знань: 20 "Аграрні науки та продовольство"	Нормативна	
Модулів – 5	201 «Агрономія.»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Провести провести обстеження саду ізробити аналіз чисельності шкідників, видового складу бур'янів та наявності хвороб.		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		75	105
в тому числі: аудиторних – 118 самостійної роботи студента - 62	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Молодший спеціаліст.»	Лекції	
		0- год.	0- год.
		Практичні, семінарські	
		2- год.	4- год.
		Лабораторні	
		1- год.	0- год.
		Самостійна робота	
		28- год.	34- год.
Індивідуальні завдання: 12-год.			
		Вид підсумкового контролю: іспит.	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1-0,52

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчити овочеві, плодові та ягідні культури, технологій їх вирощування, їхнє місце і роль в екологічній системі, закономірні зв'язки з факторами зовнішнього середовища, а також отримання практичних умінь і навичок з овочівництва та плодівництва.

Викладання матеріалу повинно вестись з урахуванням останніх суспільних змін у нашій країні, на основі реформування аграрного сектору економіки держави, сприяти утворенню різних форм власності на землю та утвердженню різних форм підприємств у сільському господарстві (зокрема фермерського ведення господарства).

При викладанні навчального матеріалу необхідно висвітлювати найновіші досягнення науки, керуватись рекомендаціями науково-дослідних установ, використовувати передовий досвід різних форм господарств та колективів з різними формами володіння засобами виробництва. При вирощуванні плодоовочевої продукції потрібно розробити теоретичну базу, необхідну для визначення перспектив розвитку галузі та створити диференційовані технології вирощування високопродуктивних насаджень.

Основним завданням курсу є: - засвоєння вивчення морфологічних ознак, етапів органогенезу, біологічних особливостей рослин, системи боротьби із шкідниками, хворобами сільськогосподарських культур та бур'янами, питань раціонального використання мінеральних і органічних добрив;

- вивчення прогресивних технологій вирощування плодоовочевої продукції, основ насіннізнавства, програмування врожаїв, зберігання, стандартизації продукції;

- визначення походження, складу та властивостей ґрунту, раціонального його використання і шляхи поліпшення;

- набуття студентами професійних умінь та навиків з розробки агротехнічних прийомів вирощування високих і стійких врожаїв з мінімальними затратами праці та засобів виробництва на одиницю продукції.

СТУДЕНТ ПОВИНЕН ЗНАТИ

- стан та перспективи розвитку овочівництва і плодівництва;
- ботанічний склад і класифікацію овочевих та плодових культур, їх морфологічні ознаки і біологічні особливості, способи розмноження;
- адаптивність до факторів зовнішнього середовища;
- закономірності росту, розвитку і плодоношення культур;
- технології вирощування здорового садивного матеріалу плодових культур;
- будову і обігрів споруд закритого ґрунту;
- інтенсивні технології вирощування овочевих та плодових культур, сучасні потокові технології їх збирання і товарної обробки;
- сучасні технології виробництва екологічно чистої продукції в різних природно-кліматичних зонах;
- основні сорти овочевих та плодових культур згідно з реєстром сортів рослин України;
- збирання і найпростіші способи переробки плодоовочевої продукції;
- шляхи і способи поліпшення якості продукції;
- способи скорочення енергоємності і капіталомісткості виробництва.

СТУДЕНТ ПОВИНЕН ВМІТИ

- визначати основні овочеві культури за насінням, сходами і продуктивними органами;
- визначати потребу в біопаливі, ґрунтосуміші для парників та теплиць;
- складати сівозміни для відкритого ґрунту та культу розміни і рамо зміни для закритого ґрунту;
- визначати норму висіву насіння овочевих культур;
- складати агротехнічну частину технологічної карти вирощування культур у відкритому та закритому ґрунті;
- визначати оптимальний тип споруд закритого ґрунту;
- визначати кількість і типи плодових утворень, їх вік;
- виконувати щеплення різними способами;
- визначати потребу у садивному матеріалі і проводити розбивку ділянки під сад;
- складати календарні плани догляду за молодим і плодоносним садом, ягідними насадженнями;
- визначати склад овочевих, лікарських, тропічних культур;
- проектування закладання плодових і ягідних насаджень для господарств із різною формою власності;
- розробляти, удосконалювати і реалізовувати прогресивні технології вирощування овочевих, плодових і ягідних культур;
- здійснювати біологічний контроль за станом плодових насаджень і керувати процесами формування врожаю;
- забезпечувати високу економічну ефективність упровадження технологій і її екологічну чистоту.

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Роль овочевої продукції у житті людини	2
2	Класифікація овочевих культур	2
3.	Відношення овочевих культур до умов зовнішнього середовища	2
4.	Технологія вирощування томатів у відкритому ґрунті	2
Разом		8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Розрахунок потреби в біопаливі, ґрунтосуміші та плівці для теплиць та парників.	2
2.	Вивчення основних сортів овочевих культур.	2
3.	Розробка технологічних схем і операційних карт вирощування основних овочевих культур у відкритому ґрунті.	2
4.	Опис та замальовування частин плодового дерева.	2
5.	Складання календарного агротехнічного плану робіт із догляду за молодим і плодоносним садом	2
6.	Складання плану закладання плодового саду	2
Разом		12

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення основних видів овочевих культур за насінням, сходами, плодами.	2
Разом		2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ботанічні та біологічні особливості та сорти коренеплідних овочевих культур	2
2.	Булочка та обігнів спонів закритого ґрунту Екологічне значення закритого ґрунту, стан та перспективи його розвитку.	2
3.	Особливості вирощування огірків в умовах гілопоники Вирощування огірків у весняних теплицях і на соломі	2
4.	Світлопропускні та непрозорі матеріали що використовуються в овочівництві, їх характеристика.	2
5.	Плодові овочеві культури родини пасльонових. Представники. Значення культур.	2
6.	Ґрунтоосумішки і субстрати закритого ґрунту Підготовка до використання Підготовка парників і теплиць до використання. Дезінфекція ґрунт-сумішок і субстратів.	2
7.	Особливості вирощування моркви та столових буряків на пучкову продукцію	2
8.	Тема 2.3 Цибулинні овочеві культури Значення культур. Морфологічна та біологічна характеристика. Сорти.	2
9.	Застосування стимуляторів росту при вирощуванні пасльонових культур.	2
10.	Вирощування цибулі розсадним способом. Однорічне вирощування цибулі-ріпки.	2
11.	Зелені культури. Багаторічні овочеві культури	2
12.	Тема 2.4 Плодові овочеві культури родини гарбузових. Представники. Значення культур. Морфологічна та біологічна характеристика. Сорти.	2
13.	Представники багаторічних овочевих культур (щавель, ревінь, хрін, катран, цибуля багаторічна, острогін) їх народногосподарське значення.	2
14.	Особливості вирощування ранньої продукції. Комплекс заходів направлених на підвищення врожаїв огірків.	2
15.	Особливості технології вирощування багаторічних культур. Підготовка ґрунту, сівба та садіння.	2
16.	Схема висаджування та техніка садіння розсади.	2
17.	Комплекс агротехнічних прийомів для вирощування ранніх врожаїв помідорів.	2
18.	Методика дозарювання плодів	2
19.	Поєднання умов закритого ґрунту з польовими.	2
20.	Альтернативні технології, які використовують під час вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті.	2
21.	Вегетативні та генеративні новоутворення. Листки, квітки, суцвіття. Плоди і насіння. Коренева система і її функції	2

22.	Річний цикл в житті плодового дерева. Етапи індивідуального розвитку за І.В.Мічуріним. Час вступу у фазу плодоношення, його тривалість.	2
23.	Вікові періоди росту і плодоношення за П.Т.Шіттом, особливості агротехніки за періодами.	2
24.	Світловий режим і способи його регулювання. Водний режим і способи його регулювання. Роль повітря в житті плодових і ягідних рослин.	2
25.	Ґрунти і поживний режим. Рельєф та його значення в перерозподілі кліматичних факторів і зміни ґрунтових умов.	2
26.	Тема 4.1 Організація плодових розсадників та їх структура. Значення та організація плодових розсадників. Роль розсадників в інтенсифікації плодівництва	2
27.	Віллпи розсадника їх призначення та співвідношення. Документація в плодovому розсаднику	2
28.	Тема 4.2 Вирощування насінневих і клонових підщеп плодових культур. Роль підщеп в інтенсифікації плодівництва. Взаємовплив підщеп і прищеп	2
29.	Способи розмноження плодових і ягідних культур. Особливості статевого та вегетативного розмноження.	2
30.	Догляд за сіянцями протягом вегетації. Викопування та сортування сіянців.	2
31.	Закладання маточників клонових підщеп і догляд за ними. Розмноження підщеп відсадками. Маточно - сортові сади. Заготівля і зберігання живців.	2
Разом		62

9. Індивідуальні завдання

№ теми	Тема дисципліни	Вид завдання	Форма контролю
1	2	3	4
1	Типи споруд закритого ґрунту	Зробити опис	
2	Способи обігріву закритого ґрунту.	Зробити опис	
3	Гідропонний спосіб вирощування овочевих культур	Зробити опис	
4	Підготовка насіння овочевих культур для посіву у теплицях і парниках	Зробити опис	

10. Методи навчання

№ з/п	Вид заняття	Методи навчання
1	2	3
1.	Семінарські заняття	пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу.
2.	Практичні заняття	частково-пошукові, дослідницькі.
3.	Лабораторні заняття	частково-пошукові, дослідницькі.

11. Методи контролю

№ з/п	Вид заняття	Методи контролю
1	2	3
1.	Семінарські заняття	Тести, усне опитування
2.	Практичні заняття	Залік після виконання роботи
3.	Лабораторні заняття	Залік після виконання роботи

12. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани-конспекти лекцій та семінарів.
3. Наочність схеми, ілюстративні матеріали, презентації комп'ютерні).
4. Тематика реферативних робіт.
5. Тематика самостійних занять.
6. Тестові завдання для поточного і підсумкового контролю, питання для контрольних робіт, пакети ККР.
7. Питання до заліку
8. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.
9. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи, написання контрольних робіт, короткий конспект лекцій
10. Конспекти лекцій, навчальні посібники, монографії, довідники, відеофільми, гербарій, плакати, стенди.

13. Основна література

1. Барабаш О.Ю. Технологія вирощування овочів і плодів. – К.: Вища школа, 1993. – 324 с.
2. Барабаш О.Ю. овочівництво.-К.: Вища школа, 1994
3. Барабаш О.Ю., Федоренко В.С. Овочівництво і плодівництво.-К.: Вища школа, 1987
4. Барабаш О.Ю. Технологія виробництва овочів і плодів. – К.: Вища школа, 2004
5. Гіль Л.С., Пешковський А.І. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч.І. Закритий ґрунт: Навчальний посібник.- Вінниця: Нова книга, 2008
6. Каблучко Г.О. Гапоненко Б.К. Плодівництво.-К.: Вища школа, 1990
7. Лихацький В.І., Бур гарт Ю.Е. Овочівництво. Практикум.- К.: Вища школа, 1994
8. Підберезький В.Г. Плодоовочівництво: Навчальний посібник.-К.: 2007
9. Усик Г.Е., Овочівництво.-К.: Вища школа, 1988

Додаткова

1. Технологія виробництва овочів і плодів: Підручник /О.Ю. Барабаш, В.С. Федоренко та ін. – К.: Вища школа, 1993. – 326 с
2. Овочівництво і плодівництво. 3-є видання, доповнене і перероблене Білецький П.М., Роман І.С. – К.: Вища школа, 1978. – 448 с.
3. Г.Є. Усик, О.Ю. Барабаш Овочівництво – 2-є видання, перероблене. – К.: Вища школа, 1988. – 269 с.
4. Овочівництво. Білецький П.М.- К.: Вища школа, 1970. – 420 с.
5. Плодівництво: Навчальний посібник / Г.О. Каблучко, Б.К. Гапоненко та ін.- К.: Вища школа, 1990
6. Лихацький В.ІФ., Бур гарт Ю.Є. Овочівництво: Практикум. – К.: Вища школа, 1994
7. Матвеев В.П., Рубців М.И. Овощеводство. – М.: Агропромиздат, 1985
8. Плодоводство. Под ред. В.А. Клесникова. – М.: Колос, 1979
9. Алиев Э.А., Смирнов Н.А. Технология возделывания овощных культур и грибов в защищенном грунте. – М.: Агропромиздат, 1987
10. Промышленное садоводство. Сенин В.И., Ключко П.В. и др. – К.: Урожай, 1987
11. Довідник по захисту садів від шкідників і хвороб. Матвієвський О.С., Ткачов В.М. та ін. – К.: Урожай, 1990
12. Фомічов А.М. Кормові коренеплоди. – К.: Урожай, 1987

14. Інформаційні ресурси

№ з/п	Назва наочних посібників, обладнання, технічних засобів	Кількість
1	2	3
	ОБЛАДНАННЯ	
1.	Кіноустановка «Радуга»	1
2.	Кодоскоп	1
3.	Екран	1
	НАОЧНІ ПОСІБНИКИ	
1.	Гербарій	20
2.	Живі рослини та плоди	Поле,господарство
3.	Колекція насіння	1
4.	Набір насінницької документації	1
5.	Набір типових технологічних карт вирощування плодовоовочевих культур	1
	ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	
1.	Набір кінофільмів	1
2.	Набір діафільмів	1
	ВІДЕОФІЛЬМИ	
1.	Вступне заняття з дисципліни «Плодоовочівництво»	1
2.	Сорти томатів	1
3.	Технологія вирощування томатів безрозсадним способом.	1
4.	Технологія вирощування баклажанів.	1
5.	Сучасна технологія посіву овочевих культур.	1

Питання до іспиту:

1. Овочівництво як галузь с/г
2. Роль овочевої продукції у житті людини
3. Класифікація овочевих культур
4. Відношення овочевих культур до умов зовнішнього середовища
5. Світовий режим. Вплив світла на цвітіння і плодоношення. Способи регулювання світлового режиму
6. Повітряно-газовий режим. Способи регулювання
7. Водний режим. Способи регулювання
8. Вимоги овочевих культур до умов ґрунтового живлення
9. Особливості обробки ґрунту під овочеві культури
10. Система удобрення овочевих культур
11. Система заходів боротьби з шкідниками і хворобами овочевих культур
12. Значення закритого ґрунту у забезпеченні населення овочевою продукцією
13. Світлопроникні матеріали і їх застосування
14. Типи споруд закритого ґрунту
15. Способи обігріву закритого ґрунту
16. Ґрунти і субстрати для теплиць і парників
17. Гідропонний спосіб вирощування овочевих культур
18. Підготовка насіння овочевих культур для посіву у теплицях і парниках
19. Призначення і будова заглиблених парників
20. Техніка набивки парника біопаливом
21. Технологія вирощування ранньої капусти
22. Технологія вирощування середньо і пізньостиглих сортів
23. Безрозсадний спосіб вирощування капусти
24. Технологія вирощування ін. видів капусти (червоноголова, кольрабі, цвітна...)
25. Столові коренеплоди. Н/г значення, походження, поширення, загальна характеристика
26. Агротехніка вирощування моркви
27. Агротехніка вирощування столових буряків
28. Агротехніка вирощування коренеплодів із родини селерових (петрушка, селера, пастернак)
29. Технологія вирощування сіянки
30. Технологія вирощування цибулі-ріпки із насіння
31. Технологія вирощування часнику
32. Технологія вирощування огірків у відкритому ґрунті
33. Технологія вирощування томатів у відкритому ґрунті
34. Безрозсадний спосіб вирощування томатів
35. Технологія вирощування перцю і баклажан
36. Н/г значення овочевих культур групи капустяних. Морфологічні особливості капусти білоголової
37. Н/г значення коренеплодів із родини селерових

38. Цибуля. Н/г значення, поширення, походження, види цибулі, районовані сорти
39. Морфологічні особливості і біологічні властивості цибулі-ріпки
40. Н/г значення плодових овочевих культур родини гарбузових
41. Блочні і морфологічні особливості огірків
42. Н/г значення плодових овочевих культур родини пасльонових
43. Біологічні і морфологічні особливості томатів
44. Морфологічні особливості і біологічні властивості моркви
45. Грунтосуміші, їх заготівля, зберігання
46. Особливості овочівництва
47. Овочеві сівозміни
48. Класифікація плодових і ягідних культур
49. Організація ділянки під сад
50. Агротехнічне вирощування квасолі
51. Н/г значення плодово-овочевих культур родини бобові
52. Н/г значення зелених овочевих культур (салат, кріп, шпинат, пекінська капуста)
53. Н/г значення багаторічних овочевих культур
54. Агротехнічне вирощування баштанних культур
55. Особливості вирощування ягідних культур

56. Біологічні особливості та морфологічні ознаки плодових культур

57. Технологія вирощування садивного матеріалу плодових культур

58. Закладання плодового саду

59. Догляд за молодим і плодоносним садом

60. Культура ягідників. Виноград.